Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (seitsmes koda)

14. juuni 2017 *

Eelotsusetaotlus — Põllumajandustoodete ühine turukorraldus — Määrus (EL) nr 1308/2013 — Artikkel 78 ja VII lisa III osa — Otsus 2010/791/EL — Mõisted, nimetused ja müüginimetused — „Piim“ ja „piimatooted“ — Nimetused, mida kasutatakse täiesti taimsete toiduainete müügi edendamiseks ja nende turustamiseks

Kohtuasjas C-422/16,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Landgericht Trier'i (Trieri piirkondlik kohus, Saksamaa) 28. juuli 2016. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 1. augustil 2016, menetluses

Verband Sozialer Wettbewerb eV

versus

TofuTown.com GmbH,

EUROOPA KOHUS (seitsmes koda),

koosseisus: koja president A. Prechal, kohtunikud A. Rosas ja E. Jarašiūnas (ettekandja),

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— TofuTown.com GmbH, esindaja: *Rechtsanwalt* M. Beuger,

— Saksamaa valitsus, esindajad: K. Stranz ja T. Henze,

— Kreeka valitsus, esindajad: G. Kanellopoulos ja O. Tsirkinidou,

— Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* P. Gentili,

— Euroopa Komisjon, esindajad: A. X. P. Lewis ja D. Triantafyllou,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada asi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotluses palutakse tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT 2013, L 347, lk 671), artikli 78 lõiget 2 ning VII lisa III osa punkte 1 ja 2.

2 Taotlus on esitatud Verband Sozialer Wettbewerb eV (edaspidi „VSW“) ja TofuTown.com GmbH (edaspidi „TofuTown“) vahelises kohtuvaidluses VSW esitatud tegevusest hoidumise nõude alusel.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Määrus nr 1308/2013

3 Määruse nr 1308/2013 põhjendustes 64 ja 76 on märgitud:

„(64) Põllumajandustoodete turustamisstandardite kohaldamine võib aidata kaasa nende toodete tootmise ja turustamisega seotud majandustingimuste parandamisele ja toodete kvaliteedi parandamisele. Seetõttu on niisuguste standardite kohaldamine tootjate, kauplejate ja tarbijate huvides.

[…]

(76) Teatava sektori ja toote puhul on määratlused, nimetused ja müüginimetused olulised konkurentsitingimuste kindlaksmääramise seisukohalt. Seepärast on asjakohane sätestada sektorite ja/või toodete puhul mõisted, nimetused ja müüginimetused, mida tuleks kasutada liidus üksnes selliste toodete turustamiseks, mis vastavad asjakohastele nõuetele.“

4 Määruse II osa, mis käsitleb siseturgu, sisaldab II jaotist turustamise ja tootjaorganisatsiooni eeskirjade kohta. Selle jaotise I peatüki 1. jao 2. alajagu kannab pealkirja „Sektori- või tootepõhised turustamisstandardid“ ja sisaldab määruse artikleid 74–83.

5 Määruse nr 1308/2013 artiklis 78 „Teatavate sektorite ja toodete mõisted, nimetused ja müüginimetused“ on ette nähtud:

„1. Peale kohaldatavate turustusstandardite, kui see on asjakohane, kohaldatakse VII lisas sätestatud mõisteid, nimetusi ja müüginimetusi järgmiste sektorite ja toodete suhtes:

[…]

c) inimtoiduks ettenähtud piim ja piimatooted;

[…]

2. VII lisas sätestatud mõisteid, nimetusi või müüginimetusi võib liidus kasutada üksnes sellise toote turustamiseks, mis vastab kõnealuses lisas sätestatud vastavatele tingimustele.

3. Komisjonil on õigus võtta […] vastu delegeeritud õigusakte VII lisas sätestatud mõistete ja müüginimetuste muudatuste, nendest erandite tegemise või nendest vabastamise kohta. Kõnealused delegeeritud õigusaktid piirduvad rangelt tarbijate muutuvast nõudlusest või tehnilisest arengust tulenevate tõendatud vajadustega või tootearenduse vajadustega.

[…]

5. Tarbijate ootustega ja piimatoodete turu arenguga arvestamiseks on komisjonil õigus võtta […] vastu delegeeritud õigusakte selliste piimatoodete kindlaksmääramiseks, mille puhul märgitakse juhul, kui tegemist ei ole lehmapiimaga, milliselt loomaliigilt see on saadud, ning vajalike eeskirjade kehtestamiseks.“

6 Määruse nr 1308/2013 II osa II jaotise I peatüki 1. jao 5. alajagu kannab pealkirja „Üldsätted“. Määruse 5. alajakku kuuluvas artiklis 91 on täpsustatud:

„Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega:

a) koostatakse VII lisa III osa punkti 5 teises lõigus osutatud piima ja piimatoodete […] loetelu, mis põhineb selliste toodete soovituslikel loeteludel, mida liikmesriigid peavad oma territooriumil vastavaks kõnealus[ele] sät[te]le, ja mille liikmesriigid saadavad komisjonile;

[…]“.

7 Määruse VII lisa kannab pealkirja „Artiklis 78 osutatud toodete mõisted, nimetused ja müüginimetused“. Nimetatud lisa sissejuhatavas lõigus on täpsustatud, et selles lisas tähendab mõiste „müüginimetus“ muu hulgas „toidu nimetust [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta] määruse (EL) nr 1169/2011 [milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 (ELT 2011, L 304, lk 18)] artikli 17 tähenduses“.

8 VII lisa III osa kannab pealkirja „Piim ja piimatooted“. Selles on sätestatud:

„1. Mõiste „piim“ – ainult ühe või mitme lüpsmise tulemusena udarast eritunud sekreet, millele ei ole midagi lisatud ega millest ei ole midagi eraldatud.

Mõistet „piim“ võib siiski kasutada:
a) piima kohta, mida on töödeldud selle koostist muutmata, või piima kohta, mille rasvasisaldus on standarditud […];
b) koos sõnaga, mis nimetab, või sõnadega, mis nimetavad sellise piima tüüpi, kvaliteediklassi, päritolu ja/või kavatsetavat kasutust või kirjeldavad selle füüsilist töötlemist või koostise muutmist juhul, kui muutmine piirdub piima loomulike koostisainete lisamise ja/või eemaldamisega.

2. Käesolevas osas tähendab mõiste „piimatooted“ tooteid, mis on saadud ainult piimast, arvestades, et nende valmistamiseks vajalikke aineid võib lisada juhul, kui neid aineid ei kasutata mõne piima koostisaine täielikuks või osaliseks asendamiseks.

Ainult piimatoodetele reserveeritakse:
a) järgmised kõigil turustusetappidel kasutatavad nimetused:
i) vadak;
ii) koor;

iii) või;
iv) pett;

[…]

viii) juust;
ix) jogurt;

[…]

b) need nimed […] [määruse nr 1169/2011] artikli 17 tähenduses, mida tegelikult piimatoodete kohta kasutatakse.

3. Mõistet „piim“ ja piimatoodete kohta kasutatavaid nimetusi võib samuti tarvitada koos sõnaga, mis nimetab, või sõnadega, mis nimetavad liittooteid, mille ükski osa ei asenda või ei ole mõeldud asendama ühtki piima koostisainet ja milles piim või piimatoode on kas koguseliselt või toote iseloomustamisel oluline.

4. Piima puhul, kui tegemist ei ole lehmapiimaga, tuleb ära märkida, milliselt loomaliigilt see on saadud.

5. Punktides 1, 2 ja 3 osutatud nimetusi ei tohi kasutada ühegi toote kohta peale kõnealuses punktis nimetatud toodete.

Seda sätet ei kohaldata toodete nimetamisel, mille täpne iseloom on selge tavapärase kasutamise tõttu ja/või juhul, kui nimetusi kasutatakse selgesti toote iseloomuliku omaduse kirjeldamiseks.

6. Käesoleva osa punktides 1, 2 ja 3 nimetamata toodete puhul ei tohi kasutada ühtki märgist, äridokumenti, reklaammaterjali või […] reklaamimise viisi ega ühtki esitusviisi, mis väidab, viitab või vihjab, et toode on piimatoode.

[…]“.

9 Määruse nr 1308/2013 VII lisa III osa sätetega võetakse ilma sisuliste muudatusteta üle seni nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) (ELT 2007, L 299, lk 1), XII lisas sisaldunud sätted, millega oli omakorda ilma sisuliste muudatusteta üle võetud nõukogu 2. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 1898/87 piima ja piimatoodete turustamisel kasutatavate nimetuste kaitse kohta (EÜT 1987, L 182, lk 36; ELT eriväljaanne 03/07, lk 247) sätted.

Otsus 2010/791/EL

10 Komisjoni 20. detsembri 2010. aasta otsuse 2010/791/EL, milles loetletakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 XII lisa III punkti alapunkti 1 teises lõigus osutatud tooted (ELT 2010, L 336, lk 55), artikli 1 kohaselt on tooted, mis vastavad liidu territooriumil selles sättes osutatud toodetele, loetletud otsuse I lisas.

11 Otsuse põhjenduses 3 on täpsustatud:

„Liikmesriigid peavad edastama komisjonile soovitusliku loetelu nendest toodetest, mida nad käsitavad oma territooriumil […] erandi kriteeriumidele vastavana. […] Kõnealune loetelu peaks hõlmama asjaomaste toodete nimetusi vastavalt nende traditsioonilisele kasutusele Euroopa Liidu eri keeltes, selleks et muuta need nimetused kasutatavaks kõigis liikmesriikides, […]“

12 Vastavalt määruse nr 1308/2013 artikli 230 lõike 1 esimesele lõigule ja lõikele 2 tunnistati määrus nr 1234/2007 selle määrusega kehtetuks ja viiteid määrusele nr 1234/2007 käsitatakse viidetena määrusele nr 1308/2013. Seega loetletakse nimetatud määruse VII lisa III osa punkti 5 teises lõigus osutatud tooted nüüd otsuses 2010/791.

Määrus nr 1169/2011

13 Määruse nr 1169/2011 artikli 17 „Toidu nimetus“ lõikes 1 on sätestatud:

„Toidu nimetuseks on selle seaduslik nimetus. Sellise nimetuse puudumise korral on toidu nimetuseks selle üldtuntud nimetus või kui see puudub või kui seda ei kasutata, esitatakse toidu kirjeldav nimetus.“

Saksamaa õigus

14 Kõlvatu konkurentsi tõkestamise seaduse (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb) §-s 3a on põhikohtuasjale kohaldatavas redaktsioonis sätestatud:

„Isik, kes rikub eelkõige turuosaliste huvides turul tegutsemist reguleerivat õigusnormi, tegutseb konkurentsis ebaausalt, kui asjaomane rikkumine võib oluliselt kahjustada tarbijate, muude turul tegutsejate või konkurentide huve.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

15 VSW on Saksamaa ühing, mille tegevuse hulka kuulub võitlus kõlvatu konkurentsi vastu. TofuTown on äriühing, mis toodab ja turustab toiduaineid taimetoitlastele ja veganitele (täistaimetoitlased). Muu hulgas kasutab kostja täiesti taimsete toodete reklaamimisel ja turustamisel nimetusi „Soyatoo tofuvõi“, „taimne juust“, „Veggie-Cheese“, „Cream“ ja teised sarnased nimetused.

16 Kuna VSW leidis, et selline TofuTowni puhttaimsete toodete reklaam kahjustab konkurentsinorme, esitas ta selle äriühingu vastu Landgericht Trierile (Trieri piirkondlik kohus, Saksamaa) hagi sellise tegevuse lõpetamise nõudes, väites, et rikutud on kõlvatu konkurentsi tõkestamise seaduse §-i 3a koostoimes määruse nr 1308/2013 VII lisa III osa punktidega 1 ja 2 ning artikliga 78.

17 TofuTowni arvates ei ole aga asjaolu, et ta kasutab taimsete toodete reklaamimisel vaidlusaluseid nimetusi, vastuolus liidu õiguse viidatud sätetega, sest esiteks on tarbijate arusaam nendest nimetustest viimaste aastate jooksul suurel määral muutunud ja teiseks ei kasuta ta vaidlusaluseid nimetusi (näiteks „või“ või „koor“) isoleeritult, vaid ainult koos täpsustavate mõistetega, mis viitavad asjaomaste toodete taimsele päritolule (nagu „tofuvõi“ või „*rice spray cream*“).

18 Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab 16. detsembri 1999. aasta kohtuotsusele UDL (C-101/98, EU:C:1999:615), milles Euroopa Kohus leidis sisuliselt, et määrusega nr 1898/87 on vastuolus kasutada nimetust „juust“ sellise piimatoote puhul, milles on piimarasv asendatud taimse päritoluga rasvaga, ja seda isegi siis, kui seda nimetust on täiendatud kirjeldava täiendiga. Siiski küsib ta, milline tõlgendus tuleks tema menetluses oleva kohtuasja lahendamisel anda määruse nr 1308/2013 artiklile 78 koostoimes sama määruse VII lisa III osa punktidega 1 ja 2.

19 Neil asjaoludel otsustas Landgericht Trier (Trieri piirkondlik kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas määruse nr 1308/2013 artikli 78 lõiget 2 saab tõlgendada nii, et VII lisas ette nähtud mõisted, nimetused ja müüginimetused ei pea vastama nimetatud lisas sätestatud nõuetele, kui asjaomastele mõistetele, nimetustele ja müüginimetustele on lisatud selgitavaid või kirjeldavaid täiendeid (nagu näiteks „tofuvõi“ täiesti taimse toote puhul)?

2. Kas määruse nr 1308/2013 VII lisa III osa punkti 1 tuleb mõista nii, et mõiste „piim“ tähendab ainult ühe või mitme lüpsmise tulemusena udarast eritunud sekreeti, millele ei ole midagi lisatud ega millest ei ole midagi eraldatud, või võib mõistet „piim“ – vajaduse korral koos täpsustavate mõistetega nagu „sojapiim“ – kasutada ka taimsete (täistaimsete) toodete turustamisel?

3. Kas määruse nr 1308/2013 artiklit 78 puudutava VII lisa III osa punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et punkti 2 alapunktis a loetletud nimetused nagu eelkõige „vadak“, „koor“ [saksa keeles „*Rahm*“], „või“, „pett“, „juust“, „jogurt“ või mõiste „koor“ [saksa keeles „*Sahne*“] jms reserveeritakse ainult piimatoodetele või võivad ka puht taimsed/täistaimsed tooted, mida valmistatakse ilma (loomse) piimata, kuuluda määruse nr 1308/2013 VII lisa III osa punkti 2 kohaldamisalasse?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

20 Oma kolme küsimusega, mida tuleb uurida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 1308/2013 artikli 78 lõiget 2 ja VII lisa III osa tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus, et nimetust „piim“ ja selliseid nimetusi, mis on selles määruses reserveeritud ainult piimatoodetele, kasutatakse täiesti taimse toote kirjeldamiseks selle turustamisel või reklaamimisel, ning seda ka juhul, kui nimetustele on lisatud selgitavaid või kirjeldavaid täiendeid asjaomase toote taimse päritolu kohta.

21 Nimetatud määruse artikli 78 lõike 2 kohaselt võib sama määruse VII lisas sätestatud mõisteid, nimetusi või müüginimetusi liidus kasutada üksnes sellise toote turustamiseks, mis vastab viidatud lisas sätestatud vastavatele tingimustele.

22 VII lisa III osa puudutab piima ja piimatooteid. Piima kohta on III lisa punkti 1 esimeses lõigus ette nähtud, et mõiste „piim“ tähendab „ainult ühe või mitme lüpsmise tulemusena udarast eritunud sekreeti, millele ei ole midagi lisatud ega millest ei ole midagi eraldatud“. Selle punkti teise lõigu alapunktis a on siiski täpsustatud, et mõistet „piim“ võib kasutada „piima kohta, mida on töödeldud selle koostist muutmata, või piima kohta, mille rasvasisaldus on standarditud […]“ ja alapunkti b järgi võib seda nimetust kasutada „koos sõnaga, mis nimetab, või sõnadega, mis nimetavad sellise piima tüüpi, kvaliteediklassi, päritolu ja/või kavatsetavat kasutust või kirjeldavad selle füüsilist töötlemist või koostise muutmist juhul, kui muutmine piirdub piima loomulike koostisainete lisamise ja/või eemaldamisega“.

23 Punkti 1 sõnastusest nähtub seega selgelt, et nimetusega „piim“ ei saa põhimõtteliselt õiguspäraselt kirjeldada täiesti taimset toodet; piim on selle sätte tähenduses loomse päritoluga toode, nagu see nähtub ka määruse nr 1308/2013 VII lisa III osa punktist 4, milles on ette nähtud, et piima puhul, kui tegemist ei ole lehmapiimaga, tuleb ära märkida, milliselt loomaliigilt see on saadud, ja sama määruse artikli 78 lõikest 5, mis annab komisjonile õiguse võtta vastu delegeeritud õigusakte selliste piimatoodete kindlaksmääramiseks, mille puhul märgitakse juhul, kui tegemist ei ole lehmapiimaga, milliselt loomaliigilt see on saadud.

24 Ka nähtub sellest sõnastusest, et sellised selgitavad või kirjeldavad täiendid, mis näitavad asjaomase toote taimset päritolu, nagu põhikohtuasjas kasutatud täiendid „soja“ või „tofu“, ei ole sellised mõisted, mida võiks kasutada vastavalt punkti 1 teise lõigu alapunktile b koos nimetusega „piim“, sest vastavalt

sellele sättele võivad täiendavad mõisted tähistada ainult sellist piima koostise muutmist, mis piirdub piima loomulike koostisainete lisamise ja/või eemaldamisega, see ei hõlma aga piima täielikku asendamist täiesti taimse tootega.

25 Piimatoodete kohta on määruse nr 1308/2013 VII lisa III osa punkti 2 esimeses lõigus ette nähtud, et „piimatooted“ on „tooted, mis on saadud ainult piimast, arvestades, et nende valmistamiseks vajalikke aineid võib lisada juhul, kui neid aineid ei kasutata mõne piima koostisaine täielikuks või osaliseks asendamiseks“. Selle punkti teises lõigus on ühtlasi täpsustatud, et „ainult piimatoodetele“ reserveeritakse esiteks kõigil turustusetappidel kasutatavad nimetused, mis on toodud selle sätte alapunktis a – sellesse loetelusse kuuluvad nimetused „vadak“, „koor“, „või“, „pett“, „juust“ ja „jogurt“ – ning teiseks eelkõige need nimetused määruse nr 1169/2011 artikli 17 tähenduses, mida „tegelikult piimatoodete kohta kasutatakse“.

26 Seega nähtub punkti 2 sõnastusest, et „piimatoode“ on saadud ainult piimast ja see peab sisaldama selle koostisaineid. Selle kohta on Euroopa Kohus juba otsustanud, et piimatoodet, milles mingi piima koostisaine on kas või ainult osaliselt asendatud, ei tohi kirjeldada määruse nr 1308/2013 VII lisa III osa punkti 2 teise lõigu alapunktis a toodud nimetustega (vt selle kohta kohtuotsus, 16.12.1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, punktid 20–22). See kehtib põhimõtteliselt seda enam täiesti taimse toote kohta, sest selline toode ei sisalda juba vastavalt määratlusele ühtegi piima koostisainet.

27 Järelikult ei saa selle määruse VII lisa III osa punkti 2 teise lõigu alapunktis a loetletud nimetustega, nagu eelotsusetaotluse esitanud kohtu mainitud nimetused „vadak“, „koor“, „või“, „juust“ ja „jogurt“, põhimõtteliselt õiguspäraselt kirjeldada täiesti taimset toodet.

28 Samasugune keeld kehtib määruse VII lisa III osa punkti 2 teise lõigu alapunkti b järgi nende nimetuste suhtes määruse nr 1169/2011 artikli 17 tähenduses, mida tegelikult piimatoodete kohta kasutatakse. Selle kohta tuleb meenutada, et vastavalt viidatud artikli 17 lõikele 1 on toidu nimetuseks selle seaduslik nimetus või sellise nimetuse puudumise korral selle üldtuntud nimetus või kui see puudub või seda ei kasutata, toidu kirjeldav nimetus.

29 Kuigi saksakeelset mõistet „*Sahne*“ – mida eelotsusetaotluse esitanud kohus on eelotsusetaotluses eristanud mõistest „*Rahm*“, mis on toodud määruse nr 1308/2013 VII lisa III osa punkti 2 teise lõigu alapunkti a punktis ii – ei ole nagu ka prantsuskeelset mõistet „chantilly“ määruse nr 1308/2013 VII lisa III osa punkti 2 teise lõigu alapunktis a loetletud piimatoodete nimetustes toodud, tähistab see mõiste siiski koort, mida saab vahustada või vahtu lüüa.

30 Järelikult on tegemist nimetusega määruse nr 1169/2011 artikli 17 tähenduses, mida tegelikult piimatoote kohta kasutatakse. Seega ei saa selle mõistega põhimõtteliselt õiguspäraselt kirjeldada täiesti taimset toodet.

31 Mis puudutab aga seda, kas täiesti taimse toote kirjeldamisel nimetuse „piim“ või teiste määrusega nr 1308/2013 ainult piimatoodetele reserveeritud nimetuste kasutamise õiguspärasuse hindamisel võib omada tähtsust asjaolu, et lisatud on asjaomase toote taimset päritolu näitav selgitav või kirjeldav täiend, nagu eelotsusetaotluse esitanud kohtu mainitud täiendid „soja“ või „tofu“, siis tuleb märkida, et määruse VII lisa III osa punktis 3 on ette nähtud, et „[m]õistet „piim“ ja piimatoodete kohta kasutatavaid nimetusi võib samuti tarvitada koos sõnaga, mis nimetab, või sõnadega, mis nimetavad liittooteid, mille ükski osa ei asenda või ei ole mõeldud asendama ühtki piima koostisainet ja milles piim või piimatoode on kas koguseliselt või toote iseloomustamisel oluline“.

32 Need tingimused ei ole aga täidetud täiesti taimsete toodete puhul, sellised tooted ei sisalda piima ega piimatoodet. Järelikult ei saa punkt 3 olla aluseks, et kasutada õiguspäraselt täiesti taimse toote kirjeldamiseks nimetust „piim“ või teisi ainult piimatoodetele reserveeritud nimetusi koos ühe või mitme asjaomase toote taimset päritolu näitava selgitava või kirjeldava täiendiga.

33 Ühtlasi, ehkki määruse nr 1308/2013 VII lisa III osa punkti 5 esimese lõigu kohaselt ei või III osa punktides 1, 2 ja 3 toodud nimetusi kasutada ühegi teise, kui nendes punktides nimetatud toodete suhtes, on punkti 5 teises lõigus siiski ette nähtud, et esimest lõiku „ei kohaldata toodete nimetamisel, mille täpne iseloom on selge tavapärase kasutamise tõttu ja/või juhul, kui nimetusi kasutatakse selgesti toote iseloomuliku omaduse kirjeldamiseks“.

34 Selles sättes nimetatud toodete loetelu on vastavalt määruse nr 1234/2007 artikli 121 punkti b alapunktile i, mis on sisuliselt praegu määruse nr 1308/2013 artikli 91 esimese lõigu punkt a, vastu võetud otsuse 2010/791 I lisas. Järelikult kohaldatakse üksnes selles lisas loetletud toodete suhtes nimetatud teises lõigus ette nähtud erandit.

35 Käesolevas asjas tuleb märkida, et see loetelu ei sisalda viidet sojale ega tofule.

36 Veelgi enam, kuigi selles loetelus on prantsuse keeles nimetatud toode „crème de riz“, ei ole inglise keeles mainitud toodet „*rice spray cream*“, mis on eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul üks põhikohtuasjas vaidlusalustest toodetest, ega isegi toodet „*rice cream*“. Selle kohta tuleb rõhutada, et otsuse 2010/791 põhjendusest 3 nähtub sisuliselt, et selles otsuses toodud loetelus on tooted, mida liikmesriigid käsitavad oma territooriumil määruse nr 1308/2013 VII lisa III osa punkti 5 teises lõigus ette nähtud kriteeriumidele vastavana, ja asjaomaste toodete nimetused on toodud loetelus vastavalt nende traditsioonilisele kasutusele liidu eri keeltes. Järelikult ei näita asjaolu, et prantsuskeelset nimetust „crème de riz“ käsitati nendele kriteeriumidele vastavana, et sama peaks kehtima nimetuse „ *rice cream*“ suhtes.

37 Ühtlasi tuleb märkida, et ehkki sellest loetelust nähtub, et toote nimetuses on mõiste „*cream*“ kasutamine koos täiendava mõistega teatud tingimustel lubatud, seda eelkõige alkohoolsete jookide või suppide kirjeldamisel, ei näi ükski nendest tingimustest olevat täidetud sellise nimetuse puhul, nagu on tegemist põhikohtuasjas „*rice spray cream*“ puhul. Samuti on mõiste „*creamed*“ kasutamine lubatud koos köögiviljatoote nimetusega, kuid seda ainult juhul, kui „„sõna „*creamed*“ kirjeldab toote iseloomulikku tekstuuri“.

38 Järelikult ei kuulu ükski eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt näitena nimetatud toode sellesse loetelusse ja seega ei saa ühegi selle kohtu viidatud nimetuse suhtes kohaldada määruse nr 1308/2013 VII lisa III osa punkti 5 teises lõigus toodud erandit, mida tuleb siiski veel üle kontrollida iga põhikohtuasjas käsitletava toote puhul.

39 Samuti on määruse nr 1308/2013 artikli 78 lõikes 3 ette nähtud, et tarbijate muutuvast nõudlusest, tehnilisest arengust või tootearendusest tulenevate tõendatud vajadustega arvestamiseks on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte määruse VII lisas sätestatud mõistete ja müüginimetuste muudatuste, nendest erandite tegemise või nendest vabastamise kohta. Komisjon ei ole aga tänaseks sellist õigusakti piima ja piimatoodete osas mõistete ning müüginimetuste kohta vastu võtnud.

40 Kõigest eeltoodust järeldub, et nimetust „piim“ ja ainult piimatoodetele reserveeritud nimetusi ei või õiguspäraselt kasutada täiesti taimse toote kirjeldamiseks, kui seda toodet ei ole nimetatud otsuse 2010/791 I lisas toodud loetelus, seda keeldu ei mõjuta asjaomase toote taimset päritolu näitavate selgitavate või kirjeldavate täiendite lisamine, nagu nendega on tegemist põhikohtuasjas (vt selle kohta kohtuotsus, 16.12.1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, punktid 25–28).

41 Ka nähtub määruse nr 1308/2013 artikli 78 lõike 2 ja VII lisa III osa punkti 6 esimese lõigu koostoimest, et see keeld kehtib nii turustamise kui ka reklaamimise suhtes.

42 Vastupidi TofuTowni seisukohtadele toetavad käesoleva kohtuotsuse punktides 40 ja 41 toodud tõlgendust määruse eesmärgid ja sellega ei rikuta proportsionaalsuse põhimõtet ega võrdse kohtlemise põhimõtet.

43 Nagu nähtub selle määruse põhjendustest 64 ja 76, on vaidlusaluste sätetega järgitav eesmärk eelkõige kaasa aidata nende toodete tootmise ja turustamisega seotud majandustingimuste parandamisele ning toodete kvaliteedi parandamisele tootjate, kauplejate ja tarbijate huvides, kaitsta tarbijaid ja säilitada konkurentsitingimused. Need sätted, mille kohaselt võib ainult nendes ette nähtud nõuetele vastavaid tooteid kirjeldada nimetusega „piim“ ja ainult piimatoodetele reserveeritud nimetustega ning seda ka juhul, kui nimetustele on lisatud sellised selgitavad või kirjeldavad täiendid nagu põhikohtuasjas, aitavad kaasa nende eesmärkide saavutamisele.

44 Sellise piirangu puudumisel ei oleks nende nimetuste abil enam võimalik kindlalt tuvastada tooteid, mille eripära tuleneb loomse piima loomulikust koostisest, mis oleks vastuolus tarbijate kaitsega, sest see võib tekitada segadust. See oleks samuti vastuolus eesmärgiga parandada tootmise ja turustamisega seotud majandustingimusi ning „piima“ ja „piimatoodete“ kvaliteeti.

45 Proportsionaalsuse põhimõte nõuab, et liidu institutsioonide aktid oleksid vastava regulatsiooniga taotletavate õiguspäraste eesmärkide saavutamiseks sobivad ega läheks kaugemale sellest, mis on nende eesmärkide saavutamiseks vajalik, ning juhul, kui on võimalik valida mitme sobiva meetme vahel, tuleb rakendada kõige vähem piiravat meedet, ning tekitatud piirangud peavad olema vastavuses seatud eesmärkidega (vt selle kohta kohtuotsused, 16.12.1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, punkt 30, ja 17.3.2011, AJD Tuna, C-221/09, EU:C:2011:153, punkt 79 ja seal viidatud kohtupraktika).

46 Liidu seadusandjal on ühise põllumajanduspoliitika valdkonnas lai kaalutlusõigus, mis vastab talle ELTL artiklitega 40–43 antud poliitilisele vastutusele, mistõttu selle valdkonna meetme seaduslikkust saab mõjutada vaid see, kui kõnealune meede on pädeva institutsiooni taotletud eesmärgi saavutamiseks ilmselgelt ebasobiv (vt selle kohta kohtuotsused, 16.12.1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, punkt 31, ja 17.10.2013, Schaible, C-101/12, EU:C:2013:661, punkt 48).

47 Nagu seda on juba märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 43, on eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt käesolevas asjas tõlgendamiseks esitatud normide eesmärk parandada asjaomaste toodete tootmise ja turustamisega seotud majandustingimusi ning nende kvaliteeti, kaitsta tarbijaid ja säilitada konkurentsitingimused.

48 Kuid asjaolu, et turustamisel ja reklaamis võivad nimetust „piim“ ja ainult piimatoodetele reserveeritud nimetusi kasutada üksnes sellised tooted, mis vastavad määruse nr 1308/2013 VII lisa III osas toodud nõuetele, tagab eelkõige nende toodete tootjatele konkurentsitingimused, mida ei ole moonutatud, ja nende toodete tarbijatele, et selliste nimetustega kirjeldatud tooted vastavad kõik samadele kvaliteedinõuetele, kaitstes tarbijaid igasuguse segaduse eest nende toodete koostises, mida nad soovivad osta. Asjaomased sätted on järelikult sobivad nende eesmärkide saavutamiseks. Ka ei lähe need kaugemale sellest, mis on nende eesmärkide saavutamiseks vajalik, nendele nimetustele selgitavate või kirjeldavate täiendite lisamine, et kirjeldada tooteid, mis ei vasta nendele nõuetele, ei välista – nagu Euroopa Kohus on juba otsustanud – täie kindlusega igasugust segiajamise ohtu tarbija poolt. Järelikult ei riku asjaomased sätted proportsionaalsuse põhimõtet (vt selle kohta kohtuotsus, 16.12.1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, punktid 32–34).

49 Mis puudutab võrdse kohtlemise põhimõtet, siis see nõuab, et sarnaseid olukordi ei käsitletaks erinevalt ja erinevaid olukordi ei käsitletaks ühtemoodi, välja arvatud juhul, kui see on objektiivselt põhjendatud (kohtuotsus, 6.12.2005, ABNA jt, C-453/03, C-11/04, C-12/04 ja C-194/04, EU:C:2005:741, punkt 63, ja vt selle kohta ka kohtuotsus, 30.6.2016, Lidl, C-134/15, EU:C:2016:498, punkt 46).

50 Asjaolu, et taimsete või täistaimsete liha- või kalaasendajate tootjate suhtes ei kehti TofuTowni sõnul müüginimetuste kasutamisel taimsete või täistaimsete piima või piimatoodete asendajate tootjatega sarnased piirangud, mis viimastele tulenevad määruse nr 1308/2013 VII lisa III osast, ei saa pidada vastuolus olevaks võrdse kohtlemise põhimõttega.

51 Nimelt on kõnealuse määrusega kehtestatud põllumajandustoodete ühise turukorralduse igal sektoril sellele omased eripärad. Järelikult ei kujuta turu eri sektorite reguleerimiseks kasutatud tehniliste mehhanismide võrdlus endast õiguslikku alust selle väite põhjendamiseks, et erinevaid ja eri õigusnormidega reguleeritud tooteid koheldakse erinevalt (vt selle kohta kohtuotsused, 28.10.1982, Lion jt, 292/81 ja 293/81, EU:C:1982:375, punkt 24, ning 30.6.2016, Lidl, C-134/15, EU:C:2016:498, punkt 49). Piim ja piimatooted kuuluvad võrreldes liha erinevate liikide ja ka kalatoodetega teise sektorisse, kuigi ka viimased kuuluvad ühise turukorralduse alla.

52 Kõiki eespool toodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimustele vastata, et määruse nr 1308/2013 artikli 78 lõiget 2 ja VII lisa III osa tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus, kui nimetust „piim“ ja selliseid nimetusi, mis on selles määruses reserveeritud ainult piimatoodetele, kasutatakse täiesti taimse toote kirjeldamiseks selle turustamisel või reklaamimisel, ning seda ka juhul, kui nimetustele on lisatud selgitavaid või kirjeldavaid täiendeid asjaomase toote taimse päritolu kohta, välja arvatud juhul, kui toode on nimetatud otsuse 2010/791 I lisa loetelus.

Kohtukulud

53 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (seitsmes koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, artikli 78 lõiget 2 ja VII lisa III osa tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus, kui nimetust „piim“ ja selliseid nimetusi, mis on selles määruses reserveeritud ainult piimatoodetele, kasutatakse täiesti taimse toote kirjeldamiseks selle turustamisel või reklaamimisel, ning seda ka juhul, kui nimetustele on lisatud selgitavaid või kirjeldavaid täiendeid asjaomase toote taimse päritolu kohta, välja arvatud juhul, kui toode on nimetatud komisjoni 20. detsembri 2010. aasta otsuse 2010/791/EL, milles loetletakse nõukogu määruse nr 1234/2007 XII lisa III punkti alapunkti 1 teises lõigus osutatud tooted, I lisa loetelus.

Allkirjad